

Vianoce v Kristovom rodisku

Betlehem, miesto narodenia Ježiša Krista, sa nachádza v dnešnom Izraeli.

Komercia západu dorazila i do týchto tradičných končín. Ulice sú vianočne ozdobené, nájdeme tu vianočné trhy a hrajú sa vianočné predstavenia.

Veriacich by to však nemalo od-

radiť. V náboženskom duchu môžu Vianoce osláviť až trikrát.

Rímskokatolícke a protestantské sa oslavujú 25. decembra, gréckokatolícke a ortodoxné 6. januára a arménski kresťania majú procesiu a bohoslužby 18. januára. **(zb)**

Podoby svätého Mikuláša

- Pamiatku stredovekého biskupa z tureckej Myry

- svätého Mikuláša - si pripomína väčšina európskych národov. Fúzatý muž s mitrou a barlou odmeňuje darčekmi všetky deti, ktoré počas roka poslúchali.

Zlé deti nedostanú nič, alebo ich čaká „výplata“ od Mikulášovho pekelného pomocníka.

- V kresťanskom kalendári je sviatok svätého Mikuláša 6. decembra, keď svätec z Malej Ázie vo 4. storočí údajne zomrel. Sv. Mikuláš je patrónom niekoľkých krajín a miest, ale aj profesií a remesiel, študentov, námorníkov, obchodníkov, lekárníkov, notárov a advokátov.

- Podľa regiónov sa mení zloženie Mikulášovho sprievodu. Jeho najčastejším pomocníkom býva čert, ktorého si svätý Mikuláš údajne skrotil. V Rakúsku, Bavorsku, Chorvátsku či v Maďarsku sa po Mikulášovom boku objavuje jeho strašidelnejšia obdoba zvaná Krampus. V Česku a na Slovensku Mikuláša a čerta sprevádza i anjel,

v Poľsku niekedy Snehová vločka.

- V Rakúsku sprevádza Mikuláša anjel, ktorý nosí veľkú knihu. V nej sú zaznamenané všetky činy dobrých a zlých detí. Rakúske deti sú zvyknuté stavať svoje čižmy pred dvere, aby do nich Mikuláš v noci vložil ovocie, oriešky a čokoládu.

- V Nemecku nechodí trestať neposlušné deti čert, ale Paholok Ruprecht (Knecht Ruprecht) s reťazami a metlami.

- Originálneho spoločníka má holandský a flámsky Sinterklaas, ktorý chodí v spoločnosti Čierneho Petra (Zwarte Piet).

- Niektoré krajiny sviatok svätého Mikuláša neoslavujú, napríklad Rusko.

Vo Francúzsku sú jeho oslavy bežné len v okrajových častiach - Alsaskú či Lotrinsku. Mikuláša neslávia ani Briti. Na ostrovoch sa tento svätec prerodil do postavy zvanej Father Christmas, ktorá sa podobá americkému Santa Clausovi a plní podobné úlohy, ale až počas Vianoc. **PRAVDA, 5.12.2009**

Snaha o lepšie vzťahy

Vzťahy medzi Ruskom a Vatikánom nabrali nový smer. Iniciatíva vyšla tentokrát od prezidenta Medvedeva, ktorý pricestoval do Vatikánu.

Natália Babincová, redaktorka TV Markíza: „Návšteva Vatikánu má podľa pozorovateľov historický význam. Symbolicky totiž ide o pokus zblíženia rímskokatolíckej cirkvi s pravoslávnu. O lepšie vzťahy sa pokúšali aj predchádzajúci lídri Ruska.“ **TV Markíza, 4.12.2009**

Betlehem z leta sa na námestie vrátil pred Vianocami

Drevené postavičky rezbári tvorili v horúcom júli. Pannu Máriu, Jozefa, troch kráľov, pastierov, anjelov aj malé Jezuliatko v kolíske. Ľuďom sa páčila šíriaca sa vôňa dreva, umelci v plnom nasadení a spomienka na Vianoce. Na výsledok si počkali štyri mesiace. Betlehemský príbeh teraz možno vidieť na historickom Mariánskom námestí v Žiline.

„Najskôr ide dole kôra, nahrubo drevo orežem motorovou pílou a postupne sa dlátami dopracujem až k záverečnému dielu,“ opísal detaily výroby Anton Kadura z Podvysokej. Dal podobu Panne Márii. „Ako to bude vyzeráť, mám naprogramované v mozgu,“ usmieval sa rezbár. Postavy z dreva počas letných dní formovalo na žilinskom námestí deväť slovenských a českých umelcov. Ján Nytra z Frýdku-Místku vytvoril malého Ježiška v kolíske, Jozefa vyrábala Jozef Rakovan zo Štiavnika, Jan Vincker z Hraníc na Morave pripravil malého chlapca, ktorý nesie Ježiškovi darček, a jediná žena medzi rezbármi

Božena Kinčiová z dreva vyrezala anjelov. „Dvoch anjelíkov, ktorí betlehem ozdobia z vonkajšej strany,“ prezradila pri práci ešte v lete.

„Drevený betlehem bude prístupný pre verejnosť na námestí až do Silvestra.

Hľadáme miesto, kde ho bude možné vidieť počas celého roka,“ potvrdil zástupca prednostu žilinského mestského úradu Pavel Požoni. Na nápad vyrobiť betlehem v meste prišiel žilinský magistrát ešte začiatkom tohto roka a samotný vianočný program, ktorý v piatok odštartoval, začal dostávať konkrétnu podobu už v marci. V piatok betlehem požehnal Peter Holbička zo žilinského biskupstva a podvečer prišiel do mesta Mikuláš.

Odvtedy sa rozsvietili žilinské vianočné stromčeky a na námestiach sa začali tradičné trhy. **PRAVDA, 5.12.2009**

Minarety a kríže

Európa čelí v posledných dňoch prejavom náboženských nálad. Aj slovenských zákonodarcov čaká do konca roka debata o návrhu novely ústavy, ktorý predložili poslanci František Mikloško a Vladimír Palko. Chcú do nej doplniť vetu, že Slovensko uznáva kultúrne dedičstvo kresťanstva. Návrh je reakciou na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva o zákaze umiestňovania krížov v talianskych školách. O rozruch sa postarali aj Švajčiari, ktorí v referende povedali jasne nie výstavbám islamských minaretov.“

Redaktor: „Hoci spolu oba prípady úzko nesúvisia, ide o náboženské symboly. Referendum vo Švajčiarsku sa skončilo prekvapujúco a nikto nečakal, že do ústavy čoskoro pribudne článok, ktorý zakazuje výstavbu minaretov, čiže vysokých veží pri mešitách. No mešity sa ako modlitebne stavať môžu. Švajčiarska krajná pravica oslavuje, moslimská komunita hovorí o katastrofe.“

Eveline Widmerová, švajčiarska ministerka spravodlivosti: „Referendum neprineslo nič dobré pre otvorenosť a dôveryhodnosť. Treba však povedať, že nešlo o hlasovanie proti náboženstvu, slobode, či slobodnej voľbe.“

Redaktor: „Islamské krajiny chcú na protest siahnuť peniaze zo švajčiarskych bánk. V prípade talianskych krížov ide o víťazstvo jedinej obyvateľky na Európskom súde pre ľudské práva. Ten rozhodol, že vystavené kríže v triedach vnucujú deťom náboženské vnímanie sveta. Taliansko budú čoskoro zrejme nasledovať Gréci aj Španieli. Naopak

Poliaci už prijali rezolúciu, ktorá kríže chráni. Rozhodnutie Štrasburgu ale dopad na iné krajiny Európskej únie mať nebude.“

Telefonuje Radoslav Procházka, odborník na európske právo: „Nemyslím si, žeby nedávny vývoj indikoval nejaký rast napätia medzi náboženstvami.“

Redaktor: „V Európe podľa experta nehrozí ani konflikt náboženstiev.“

Telefonuje Radoslav Procházka, odborník na európske právo: „Myslím si, že vo všeobecnosti sú niektoré náboženské prejavy vnímané ako nosiče intolerancie v Európe a samé sa potom stávajú predmetom neznášanlivosti zo strany ... alebo ateistických aktivistov.“

Kým španielsky parlament je za zákaz vešania krížov na školách, poľskí poslanci naopak prijali rezolúciu na ochranu symbolov kresťanstva

Španielsky parlament urobil prvý krok k zákazu vešania krížov vo vzdelávacích inštitúciách. Naopak, poľskí poslanci prijali rezolúciu, ktorá ochraňuje právo silne katolíckeho štátu umiestňovať ich vo verejných školách. Chceli tak vyjadriť nesúhlas s rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý sa v novembri vyslovil proti krížom na školách v Taliansku. Informuje Anna Šípošová, redaktorka SRo: „Rezolúcia schválená Dolnou komorou poľského parlamentu však nemá žiadnu právnu váhu. Európsky súd pre ľudské práva so sídlom v Štrasburgu svojím verdiktom zo začiatku novembra vyhovel Talianke Soile Lautsiovej, ktorá sa sťažovala na kríže visiace na stenách škôl v severnom Taliansku. Podľa nej, prítomnosť náboženských symbolov v triedach porušuje sekulárne princípy, na ktorých by verejné školy mali fungovať. Európsky súd jej priznal odškodnenie vo výške 5 tisíc eur, ktoré má vyplatiť talianska vláda. Súd však explicitne nežiada talianske

úradu, aby kríže zo škôl odstránili. Verdikt sa stretol s mohutnou kritikou zo strany Talianska a Vatikánu.“

Marusius Blazuc, poľský poslanec: „Dôležité je ukázať, aké sú základy poľskej kultúry a civilizácie, ku ktorým sa hlásime bez ohľadu na to, kto je veriaci, alebo nie. Pre európanstvo je primárne občianstvo. Ale aj pre ateistov je predsa kríž symbolom našej kultúry. Nerozpútavajme tu zbytočné ideologické vojny.“

Redaktorka SRo: „Španielsko s rovnako silnými katolíckymi tradíciami postupuje presne naopak. Poslanci žiadajú vládu, aby aplikovala výnos Európskeho súdu pre ľudské práva do praxe. Proti rozhodnutiu vystúpili opoziční konzervatívci. Napriek tomu, že španielska Ústava z roku 1978 zaručuje sekulárny charakter štátu, náboženské symboly sú v štátnych inštitúciách stále prítomné. Pred 30 rokmi padla v Španielsku diktatúra, ktorá z rímsko-katolíckej viery urobila štátne náboženstvo.“ **Rádio Slovensko, 4.12.2009**

Putujúce jasličky zastali v Bratislave

Staré Mesto si svoj betlehem kúpilo. Mesto má tento rok putujúce jasličky.

Centrum Bratislavy má okrem dvojakých vianočných trhov, dvoch stromčekov tiež dva betlehemy. Tak ako aj trhy, jeden z nich patrí Starému Mestu a druhý, putujúci v tomto roku zorganizovalo hlavné mesto.

Idea putujúcich jasličiek, ktoré od piatka stoja pod stromčekom vo vstupnej hale Primaciálneho paláca, sa zrodila pred štrnástimi rokmi z

iniciatívy poľského kňaza Witolda Bornuewského. Vtedy bol prvý takýto betlehem vystavený na hlavnej stanici v Stuttgarte. Ďalej zavítal napríklad do Mnichova, Frankfurtu, Ríma, Štrasburgu či Viedne.

Ten dnešný drevený betlehem

v Bratislave patrí k tridsiatim umeleckým jasličkám, ktoré sa nachádzajú v európskych mestách. Jeho autorom sú študenti z gymnázia výtvarných umení z poľského Zakopaného.

Staromestský betlehem stojí za priehľadnou vitrínou pod stromčekom na Hviezdoslavovom námestí. Mestská časť ho využíva už od roku 2007, kúpila ho vlni.

„Pred odkúpením ho autor zakonzervoval včelím voskom, aby si dlho uchoval svoj vzhľad,“ povedala Alena Kopřivová hovorkyňa Starého Mesta. „Pochádza z dielne rezbára Petra Sranca z Veľkého Lapáša.“

Netradičným betlehemom bol pred niekoľkými rokmi živý betlehem na nádvorí Starej radnice. **SME, 7.12.2009**

Redaktor: „Podľa politológov by tieto zmeny mali zaručiť, aby ani jedno náboženstvo nebolo zvýhodňova-

né. Otázkou však zostáva, či sa tým nenaruší náboženská sloboda.“

Jakub Laca, TV Markíza, 6.12.2009

Primaciálny palác: Putovný betlehem

Bratislavčania aj návštevníci mesta si už naplno vychutnávajú atmosféru Vianoc. Neodmysliteľnou súčasťou týchto sviatkov sú jasličky. Putovné, ktoré vyrobili študenti z Poľska nájdete tento rok v Primaciálnom paláci. Posvätil ich bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský.“

Redaktorka STV: „Autorom myšlienky zhmotniť Betlehem bol zakladateľ rádu Františkánov František z Assisi.“

Lucián Mária Bogucki, páter, kustód slovenských minoritov: „Prvýkrát v malej dedinke Greccio zorganizoval jasličky, aby mohol naplno s veriaci prežívať tajomstvo božieho narodenia.“

Redaktorka STV: „Františkánsky rád tento rok oslavuje 800. výročie založenia. Práve z iniciatívy františkánskych predstavených a kňaza Piotra Wlodeczyka sa putujúce jasličky dostali po európskych mestách aj na Slovensko.“

Piotr Wlodeczyk, kňaz, autor myšlienky putovného Betlehemu: „Veľmi by som sa tešil, keby sem k jasličkám prichádzali dospelí aj deti a aby vzdávali úctu Ježišovi Kristovi, ktorý sa stal človekom.“

Redaktorka STV: „Jasličky posvätil bratislavský arcibiskup metropolita Stanislav Zvolenský.“

Stanislav Zvolenský, bratislav-

ský arcibiskup metropolita: „Myslím, že pre všetkých ľudí, ktorí tu budú prichádzať, je toto zobrazenie takým pozvaním úcty k novému životu, k narodenému životu a myslím aj úcty k rodine.“

Magda Želeňáková, redaktorka STV: „Vianoce by podľa primátora Bratislavy nemali byť len o darčekom.“

Andrej Ďurkovský, bratislavský primátor: „Predovšetkým je to príprava, ktorá by mala prebehnúť v našich srdciach a myšliach.“

Redaktorka STV: „Aj deti vyslovili pri jasličkách svoje želania.“

Anketa - deti:

Opýtaná 1: „No ja by som chcela, aby bola moja rodina zdravá a šťastná.“

Opýtaná 2: „Keby Alžbetka bola zdravá a aby som bol aj ja zdravý.“

Magda Želeňáková, redaktorka STV: „Ako sa pripravuješ na Vianoce?“

Opýtaná 3: „No snažím sa byť lepšia.“ (koniec ankety)

Redaktorka STV: „Putovný drevený Betlehem má pomôcť ľuďom v adventnom období zamyslieť sa nad pravým významom Vianoc. Na budúci rok sa z neho budú tešiť Litovčania.

Magda Želeňáková
STV 1, 4.12.2009

Posolstvo adventu

Slovo advent na dlhý čas vymizlo zo slovenčiny. Počas minulého režimu sa vianočné sviatky príliš nenosili, pretože v nich silno prežívala kresťanská tradícia osláv narodenia Ježiša Krista. Ešte aj darčeky pod stromčeky nosil Ježiško a nie Dedo mráz.

Pre tých, čo nevedia, čo znamená slovo advent, len toľko. Pochádza z latinčiny a znamená príchod. Kresťania ním označujú slávnostné obdobie štyroch nediel pred narodením Ježiša Krista. Je to čas očakávania, príprav a osláv jeho narodenia.

Od čias Johana Wichlerma, ktorý prvý prišiel s adventným vencom, sa veľa zmenilo. Tradícia sa v istom ohľade zjednodušila. Ved' na venci už nesvieti dvadsaťštyri sviečok, ale iba štyri. Moderní ľudia zjednodušujú symboliku.

Adventný veniec ako svojrázne logo Vianoc sa stalo z tohto pohľadu jednoduchším.

Ale výzdoba od jednoduchej remeselnej výroby dozrela v rukách najlepších tvorcov kvetinárov k skvostným umeleckým dielam. Veniec a advent sa tak ubrali akoby osobitnou cestou. Krásne umenie však stále plní posolstvo, ktoré prinášajú Vianoce. Oznamujú príchod najkrajších sviatkov, čas, keď rodina usadá k spoločnému stolu, keď dôležité nie sú objemné darčeky, ale porozumenie a láska, rodičov a detí predovšetkým.

PRAVDA, 8.12.2009

Pápež nevládze

Prvýkrát v histórii bude polnočná omša vo Vatikáne už o desiatej

Hlava rímskokatolíckej cirkvi sa vo Vatikáne rozhodla pre radikálny krok. Pápež Benedikt XVI. (82) odsľúži na Vianoce polnočnú omšu už o 22. hodine. V histórii mestského miništátu sa to ešte nikdy nestalo.

Rozhodnutie padlo vo vysokých kruhoch už pred dvoma mesiacmi, no na verejnosť prenikla prekvapivá správa až teraz. Svätá stolica tvrdí, že termín bohoslužby posunula pre nabitý program pontifa.

Skorší termín svätej omše nám potvrdil i hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. „Ide o precedens. Nemáme infor-

mácie, že by bol niekedy v minulosti posunutý termín polnočnej omše,“ povedal Kováčik.

Zmáha ho únava

Kresťanov po celom svete správa z Vatikánu zaskočila.

Aj médiá okamžite začali špekulovať, či pápeža nezrádza zdravie. V minulosti už prekonal dve mozgové príhody, naposledy pred piatimi rokmi.

Nedávno navyše absolvoval zdĺhavú liečbu zlomeniny zápästia.

Vatikán však rázne odmieta dohady, že by mal Benedikt XVI. vážne zdravotné problémy. Aj podľa Kováčika poruší Vatikán tradíciu len pre vysoký vek pápeža, aby si oddýchol pred ďalším náročným

dňom a povinnosťami, ktoré ho čakajú v 1. sviatok vianočný.

Naše omše neovplyvní

Ak teda zvyknete v televízii sledovať živý prenos z omše, mali by ste sa pripraviť na to, že sa tento rok nezačne o polnoci, ale skončí sa. Inak sa však rozhodnutie Vatikánu slovenských veriacich nedotkne, pretože termíny vianočných bohoslužieb si určujú jednotlivé farnosti. „Omša sa nemusí začínať presne o polnoci. Za začiatok nového dňa sa podľa starej židovskokresťanskej tradície považuje už západ slnka,“ dodal Kováčik.

(sim, brr), Plus jeden deň, 9.12.2009

Symbyly kresťanstva z talianskych škôl nezmiznú. Zatiaľ

Jedným síce môžu pomôcť, druhým však uškodiť. Preto bude najlepšie, keď zídu z očí, aby zišli z mysle. Európsky súd pre ľudské práva aj takto odôvodnil svoje rozhodnutie, že kríže umiestnené v talianskych štátnych školách narušajú slobodu náboženského a filozofického presvedčenia detí.

Tiež nie sú v súlade s právom rodičov vychovávať potomkov podľa vlastného vyznania. „Prítomnosť kríža si môžu žiaci každého veku ľahko vysvetliť ako náboženský symbol a cítiť, že ich vzdelávanie prebieha v rámci istej vierouky. Kým veriace deti to môže povzbudiť, žiakov, ktorí patria k inému náboženstvu, to môže vyrušovať,“ uviedol súd v správe k rozsudku.

Rozhodnutie siedmich sudcov bolo jednohlasné. Už od roku 2001 oň bojovala Soile Lautsiová, ktorá má občianstvo Fínska i Talianska. Škola v Abano Terme, kde chodili jej dve deti, kríže odmietla odstrániť. Lautsiová najprv neuspela na talianskych súdoch. Podľa nich kríž reprezentuje občianske hodnoty talianskej ústavy a tiež hodnoty civilného života.

Európsky súd pre ľudské práva však túto argumentáciu zmietol zo stola.

„Nedokázali sme porozumieť tomu, ako by vystavovanie symbolu, ktorý je určite možné spojiť s katolicizmom, mohlo slúžiť rozmanitosti vzdelávania a bolo základom na zachovanie demokratickej spoločnosti,“ uviedli európski sudcovia. Ich konečný výrok však nehovorí o tom, že kríže z talianskych štátnych škôl musia zmiznúť. Rím však má zaplatiť Lautsiovej odškodné päťtisíc eur.

Talianska vláda sa chce proti rozsudku odvolať. Ani odborníci sa však nezhodujú, čo v skutočnosti rozhodnutie znamená. Pod jurisdikciu súdu spadajú 47 členských krajín Rady Európy a prerokúva sťažnosti o porušení Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

„Bolo by dobré trochu viac objasniť, či sa to dá vysvetliť ako úplný zákaz náboženských symbolov vo verejných školách. Alebo ide iba o to, že nariadenie vystavovať kríže vo verejných školách je v nesúlade s dohovorom?“ napísal na svojej stránke Antoine Buyse z Holandského inštitútu ľudských práv. Expert naznačuje, že

verdict ponúka obe vysvetlenia.

Neil Addison z Právneho centra Thomasa Moora si myslí, že súd jednoznačne prekročil svoje právomoci. Rozsudkom sa vraj budú musieť zaoberať všetky štáty Rady Európy, nielen Taliansko. „Súd ukázal, že nemá žiadny rešpekt k myšlienke, že krajiny môžu robiť vlastné rozhodnutia v súlade s tradíciami a históriou. Je to obrátenie ľudských práv na hlavu a je to nebezpečné podkopávanie práva európskych národov na vlastný charakter,“ uviedol pre Pravdu Addison. Aj podľa Sylvie Langlaudeovej z Kráľovskej univerzity v Belfaste je výrok

súdu veľmi dôležitý. Na rozdiel od Addisona sa ho však zastáva. „Zdôrazňuje právo rodičov na vzdelávanie detí v súlade s ich náboženským a filozofickým presvedčením. Tiež právo detí na výber, či budú, alebo nebudú veriť. A rovnako aj povinnosť štátu zostať nábožensky neutrálny v situácii, kde je školská dochádzka povinná,“ povedala pre Pravdu Langlaudeová, expertka na dohovor o európskych právach.

„Kým veriace deti to môže povzbudiť, žiakov, ktorí patria k inému náboženstvu, to môže vyrušovať.“ Európsky súd pre ľudské práva

Andrej Matišák, PRAVDA, 10.12.2009

O krížoch rozhodne aj Slovák

O definitívnom zákaze krížov na talianskych školách bude pravdepodobne rozhodovať Slovák. Pre televíziu Markíza to dnes potvrdil sudca Európskeho súdu pre ľudské práva Ján Šikuta. Rozhodnutie o zákaze krížov na štátnych školách vyvolalo v Európe veľké náboženské vášne.

Redaktor: „Verdict o zákaze krížov spustil v Taliansku búrku nevôle a prekvapujúco zjednotil takmer všetkých politikov.“

Talianska vláda sa proti rozsudku odvolala a teraz čaká ako rozhodne Štrasburg.“

Ján Šikuta, sudca pri Európskom súde pre ľudské práva: „Je vysoko pravdepodobné, že budem obsadený do veľkej komory, ktorá o tom bude rozhodovať, takže z etických dôvodov sa ťažko mi je k tomu vyjadriť.“

Redaktor: „Ďalšia zástupkyňa Slovenska pri Európskom súde pre ľudské práva nepovažuje rozhodnutie súdu za príliš šťastné.“

Marica Pirošiková, zástupkyňa SR v konaní pred ESpLP: „Myslím si, že súd išiel príliš ďaleko, keď bol tento rozsudok vyhlásený.“

Redaktor: „Podobný osud ako Taliansku hrozí aj ďalším kresťanským krajinám, ako Španielsku či Grécku, kde sa iniciatívy za zrušenie krížov na školách chopili miestni aktivisti. Diskusia o zákaze krížov v Taliansku už dokonca

zobudila aj slovenský parlament. Skupina poslancov okolo Vladimíra Palka chce dokonca priamo do ústavy presadiť zmienku o tom, že Slováci uznávajú kresťanstvo ako svoje kultúrne dedičstvo.“

Vladimír Palko(KDS), poslanec NR SR: „Zakazujeme si našu vlastnú históriu, tak to je prejav úplnej hlúposti. Žiadny nezmysel v budúcnosti sa nedá vylúčiť.“

Ján Šikuta, sudca pri Európskom súde pre ľudské práva: „Ja sa nedomnievam, žeby sa mali Slováci niečoho alebo kresťania niečoho obávať, veď nakoniec máme tu ústavu.“

Redaktor: „Rozporuplné vášne vyvolalo aj švajčiarske nie výstavbe minaretov, teda veží mešity. Odkaz moslimov prišiel takmer okamžite. Vyberte svoje peniaze zo švajčiarskych bánk, nekupujte švajčiarske hodinky, ani čokoládu.“

Mohamad Safwan Hasna, Islamská nadácia na Slovensku: „To bola chybná odpoveď na chybnú otázku, pretože náboženské práva menšín nesmú byť predmetom žiadneho referenda.“

Redaktor: „Výsledok hlasovania ľudí možno zruší Rada Európy. Tá naznačila, že rozhodnutie Švajčiarov je diskriminačné.“

Definitívny verdict sa rovnako ako v prípade zrušenia krížov na školách, očakáva v najbližších týždňoch.“

Ivan Rudolf, TV Markíza, 7.12.2009

Štát si začal brániť kríže v školách

Zápas o udržanie krížov v školách zasiahol už aj Slovensko. Týka sa ho nedávne rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého vešanie krížov v talianskych verejných školách je porušením slobody vzdelávania a vierovyznania. Pre budúcnosť to môže znamenať stop krížom v triedach aj na Slovensku.

Podobne ako iné európske krajiny, aj Slovensko rozhodnutie európskeho súdu zaskočilo. „Môj názor je, že súd zašiel príliš ďaleko. Lebo tu ide o vnútorné pravidlá,“ hovorí zástupkyňa pri európskom súde Marica Pirošíková.

Rozsudok ešte nie je právoplatný. Taliansko totiž proti nemu podalo námietku, o nej musí rozhodovať veľká komora súdu. Keď tá verdikt potvrdí, vznikol by problém pre celú Európu. Ak by sa potom nejaký občan na Slovensku obrátil na vnútroštátny súd, že mu prekáža kríž v triedach, mal by súd dať za pravdu občanovi. Dohovor o ľudských právach, na ktorý sa európsky súd odvoláva, je totiž podľa Pirošíkovej nadriadený vnútroštátnym predpisom.

Časť škôl na Slovensku má v triede okrem zákonom predpísaného portrétu hlavy štátu aj kríž. „V jednej materskej škole mali dokonca oltár,“ uviedol Ľuboš Tužinský zo Štátnej školskej inšpekcie. Na inšpekcii riešili podnet od rodičov, ktorí sa na oltárik sťažovali. So škôlkou sa nakoniec dohodli a dala ho preč.

Podľa Tužinského na Slovensku v súčasnosti nejestvuje zákaz mať kríže na školách. Jediné, čo upravuje výbavu triedy, je zákon o štátnych symboloch. V súlade s ním je v triedach obraz prezidenta. Umiestnenie krížov v triedach závisí len od dohody komunity a vedenia školy.

Otázkou umiestňovania krížov sa včera zaoberal parlament. Na vyhlásení, podľa ktorého to patrí k tradícii európskych štátov, sa zhodli na zástupcovia koalície aj opozície. „Dohodli sme sa na kompromisnom texte,“ uviedol šéf poslaneckého klubu SNS Ra-

Ukrižovaní zdobia dedinskú školu tak ako vybrané slová

Sú takmer všade. Základná škola v Budkovciach pri Michalovciach je štátna, a predsa jej steny zdobia kríže. Nikto zo žiakov ani z rodičov sa na ne zatiaľ nestážoval. Učiteľom neprekážajú, volajú ich metodický materiál je to vraj niečo podobné ako prišpendlené vybrané slová na nástenke.

„Učiteľ každého predmetu má právo si nejako prispôbiť triedu.

Slovenčinár si môže niečo vyvesiť, učiteľ prírodopisu nechá žiakom na stene obrázky z učiva, aby si ich deti mohli pozeráť aj mimo vyučovacej hodiny. Prečo by to nemohol robiť aj učiteľ náboženstva?“ naznačila riaditeľka Viera Vajsová. Sťažnosti ani pripomienky dosiaľ nezaznamenala.

Akurát miestny farár trochu reptal pred pár rokmi, keď museli presťahovať kríže z pôvodného miesta nad tabuľou na bočnú stenu. Norma vyžadovala, že na čelnej stene môže byť portrét prezidenta a iba jediný kríž - v slovenskom štátnom znaku.

Drvivá väčšina žiakov a ich rodičov sa vlastne ani nemôže sťažovať. V obci je totiž silná kresťanská tradícia. Niektorí rodičia sú dokonca spokojní s takýmto prostredím. Kríže sú zavesené nad dverami. Je to tak asi v 90 percentách tried. Niektoré nástenky navyše zdobia obrázky Ježiša a ďalších svätých.

No predsa sa tu vyučuje predmet ako etika. „Každý z učiteľov ročníkov jeden až štyri má doštudovanú etiku. Na druhom stupni máme dvoch etikárov,“ dodala Vajsová. Zakaždým sa však prihlási len zopár detí. Neraz ich je dokopy na prvom stupni desať, pätnásť. Musia potom spájať žiakov z rôznych tried do jednej skupiny. „Taká hodina nemusí vyzeráť dobre, keď sa ocitnú vedľa seba žiaci z vyšších aj nižších ročníkov. No inak sa niekedy nedá,“ prezradila riaditeľka.

Na hodinách náboženstva zas býva iný problém. Rôznorodosť viery. Niektorí vyznávajú rímskokatolícku vieru, druhí gréckokatolícku, tretí sú evanjelici. Väčšina z nich napokon chodí na jednotné rímskokatolícke náboženstvo. Zopár však zostane mimo skupiny a učiteľia sa im musia venovať. Hfštka „inovercov“ tak neraz trávi hodinu vo vyprázdnenej učebni alebo v počítačovej miestnosti.

Ako by sa škola zachovala, ak by im nejaký zákon zakázal kríže? Vajsová sa takého stavu neobáva. „Viera nie je o tom, čo visí na stene. Dôležité je, čo majú žiaci v hlavách.“

„Viera nie je o tom, čo visí na stene.“ Viera Vajsová

Andrej Barát
PRAVDA, 10.12.2009

fael Rafaj. Prípadný zákaz vešania krížov v školách tak Slovensko oficiálne odmietlo.

Boj Talianska o kríže je podľa bývalého ministra školstva Martina Fronca (KDH) precedensom pre celú Európu. Exminister, ktorý zaviedol do tried náboženstvo, tvrdí, že kríže v slovenských verejných školách nie sú ojedinelé. „Na Ky-suciach je to bežné, kríž visí aj na Univerzite Cyrila a Metoda, ktorá nie je cirkevná,“ dodal.

Učiteľka Valéria Kičinková pôsobila na viacerých dedinských školách na východnom Slovensku, najmä v oblasti okolo Michaloviec. Kresťanstvo je tam podľa nej tak silno zakorenené,

že žiaci prakticky nemajú na výber medzi náboženstvom a etikou. „Na niektorých školách sa etika jednoducho nevyučovala. Buď sa nikto neprihlásil, a keď sa objavili dvaja, traja, tak mali smolu,“ prezradila Kičinková. Kríže v štátnej škole nie sú podľa nej častým javom, nanajvýš zdobia učebňu náboženstva.

Ľavicová vláda premiéra Roberta Fica sa zatiaľ krížmi a rozhodnutím európskeho súdu nezaoberala.

„V jednej materskej škole mali dokonca oltár.“ Ľuboš Tužinský, Štátna školská inšpekcia

Matúš Burčík, Zuzana Petková
PRAVDA, 10.12.2009

Veža kostola v malom Ríme ukryla posolstvo

Odkaz pre budúce generácie umiestnili včera do vrcholovej časti veže Kostola Najsvätejšej Trojice v centre Trnavy. Uložený je v tubuse z medeného plechu, ktorý vložili do pozlátenej gule. Tú chlapi nebojaci sa výšok pripevnili na vrchol jednej z dvoch veží vo výške 40 metrov nad mestom. Nad guľu posadili už len veľký vynovený kríž. Keď to isté urobili aj na druhej veži, stavbyvedúci Jaroslav Kasaj mohol spokojne konštatovať, že obnova veží jezuitského kostola je hotová. Práce na kostole však pokračujú ďalej.

Odkaz, ktorý napísal páter Vladimír Pavla zo Spoločnosti Ježišovej, by sa na verejnosť nemal dostať skôr ako o sto rokov. Tak dlho by podľa architekta Petra Seidla mala vynovená medená strecha vydržať. Páter Pavla v sedemstranovom dokumente opísal Európsku úniu, postavenie Slovenska, cirkvi, opísal aktivity jezuitskej komunity, venoval sa aj Trnave. „Do veže sa vrátili aj dokumenty z rokov 1875 a 1898, ktoré sme v nej v lete našli. Pridali sme tam nejaké staršie mince, ale aj eurá, aby o sto rokov vedeli, čím sme platili. Išli tam aj propagačné materiály o meste a niečo z nášho vydavateľstva Dobrá kniha,“ skonštatoval Pavla, ktorý rekonštrukciu kostola zastrešuje.

Práca na jezuitskom kostole bola pre chlapov zo žilinskej firmy rovnaká ako na iných kostoloch. „Len s tým rozdielom, že tento kostol nemá jednu vežu, ale dve,“ podotkol stavbyvedúci. Majstri vymieňali hlavne plechové časti, väčšina drevených prvkov bola v poriadku. „Ak je drevená konštrukcia v suchu, tak potom prežije stáročia,“ skonštatovala Daniela Zacharová z Krajského pamiatkového úradu v Trnave. Dôkazom jej slov sú nosné časti oboch veží, ktoré zostali z väčšej časti pôvodné. Kostol pritom pochádza z prvej polovice 18. storočia.

Vkladanie posolstiev pre budúce generácie nie je v malom Ríme ničím novým. Dokumenty zo súčasnosti ukrýva v sebe Mestská veža, ale aj obidve veže Baziliky sv. Mikuláša a veže ďalších kostolov. Rekonštrukcia jezuitského kostola je výnimočná tým, že reholná Spoločnosť Ježišova

V Kozelníku majú svetový unikát. Kaplnku v tvare lode

V malej dedinke Kozelník v okrese Banská Štiavnica nemajú more ani jazero, a predsa ich najväčšou atrakciou je loď či skôr koráb z dreva.

V skutočnosti ide o kaplnku zasvätenú Božskému srdcu Ježišovu, ktorú miestni postavili v roku 2006, aby sa už na pobožnostiach nemuseli stretávať v bývalej budove materskej školy či v zasadačke obecného úradu.

Pre svoj nezvyčajný tvar sa okamžite stala atrakciou pre turistov zo Slovenska aj zo zahraničia. Je jediná svojho druhu na svete.

Kostolníčka z Kozelníka Alžbeta Petrinová hovorí, že nápad postaviť túto nezvyčajnú kaplnku sa zrodil v hlave ich bývalého farára Imricha Kováča, ktorý k nim chodil slúžiť omše z Banskej Belej. Ten nahovoril majiteľa stavebnej firmy Ondreja Bindera zo Svätého Antona, aby spolu zrealizovali sen zakladateľa rádu saleziánov Dona Bosca pred 150 rokov. „Tomu sa vtedy prisnil zvláštny sen. Cirkve videl ako Petrovu loď na

mori, ktorú prenasledovali pirátske lode. Lodi velil kapitán v bielom, a hoci ho postrelili, doviedol ju šťastne do prístavu a ukotvil medzi dva pevné stĺpy. Na jednom bola Panna Mária, na druhom Eucharistia. Kapitán potom zomrel,“ približuje zvláštnu historku Petrinová.

Ten sen vraj predznamenával neskoršie udalosti. Kapitánom zo sna mal byť pápež Ján Pavol II., ktorý loď cirkve podľa veriacich bezpečne doviedol do prístavu a ukotvil ju o dve pravdy viery - úctu k Panne Márii a Eucharistii.

V Kozelníku tento sen Dona Bosca napokon aj zhmotnili. „Rozpočet bol asi 100-tisíc eur, no vďaka sponzorom a ľuďom, ktorí pri stavbe chrámu priložili ruku k dielu, a to tak katolíkov, ako aj evanjelikov, sa skersal o dve tretiny. Základný kameň bol položený v roku 2005, v decembri o rok na to sa v kaplnke slúžila prvá omša,“ vysvetľuje Petrinová.

Števo Rimaj
PRAVDA, 7.12.2009

Slovensko sa rozvádza a starne

Nárast plodnosti bol v roku 2008 pomerne vysoký. „Najvyšší za posledné obdobie,“ uviedol na tlačovej besede vedúci Výskumného demografického centra Boris Vaňo s tým, že v roku 2008 sme sa dostali nad úroveň najnižšej plodnosti. Tá je stanovená hranicou 1,3 dieťaťa na jednu ženu počas reprodukčného obdobia. Stále je však plodnosť na Slovensku jedna z najnižších v Európe. Priemerný vek pri prvom pôrode sa blíži k 27 rokom. Pokračuje tiež rastúci trend mimomanželských pôrodov. „Počet pôrodov mimo manželstva presiahol 30 percent,“ skonštatoval Vaňo. Aj napriek liberálnemu zákonu patrí Slovensko ku krajinám s nízkym počtom umelých potratov.

V rámci Európskej únie patrí Slo-

vensko naďalej ku krajinám s najvyššou úmrtnosťou. Muži žijú na Slovensku o sedem a ženy o päť rokov kratšie, ako je priemer EÚ. Populácia na Slovensku starne, priemerný vek sa za posledných 15 rokov zvýšil o dva roky a dosahuje hodnotu vyššiu ako 38 rokov.

„Zhruba 80 seniorov pripadá na sto detí do 15 rokov,“ doložil Vaňo s tým, že sa veľmi rýchlo blížíme k času, keď budú seniori prevládať nad detskou populáciou. Počet rozvodov dlhodobo rastie. V súčasnosti sa rozvedie 41 zo 100 manželstiev. V minulom roku bolo rozvedených 12 675 párov. Najčastejšou príčinou rozvodov je „rozdielnosť pováh, názorov a záujmov.“

JÁN FELIX, Šport, 11.12.2009

na ňu získala peniaze z prostriedkov Európskej únie vďaka cezhraničnej spolupráci jezuitov s českým Velehradom.

„Do veže sa vrátili aj dokumenty z rokov 1875 a 1898, ktoré sme v nej

v lete našli. Pridali sme tam nejaké staršie mince, ale aj eurá, aby o sto rokov vedeli, čím sme platili.“ Vladimír Pavla Spoločnosť Ježišova

Pavol Machovič
PRAVDA, 10.12.2009

Kedy Štrasburg zruší Vianoce?

Na Slovensku je kríž v bezpečí. Zhodli sa na tom všetky parlamentné strany. A dobre urobili.

Križiacke vyhlásenie Národnej rady síce nič nerieši, politicky je však cenné a dôležité. Dokazuje, že Slovensko nepodľahlo tupej móde namierenej proti kresťanským a národným tradíciám. Slovensko si ctí kríž v štátnom znaku, v štátnej vlajke a v preambule slovenskej ústavy. Až doteraz s tým nebol nijaký problém.

Na európskom spore o kríž je zvláštne to, že je od A po Z absurdný. A chorý. Problém nespôsobila ani cirkev, ani žiaci talianskej školy, ani talianske súdy či talianska vláda. Drvivá väčšina Talianov (a ďalších európskych národov) kríž buď ctí, alebo toleruje. Skrat nastal kdesi v „sieti“, 500 kilometrov od Talianska. Fínka Lautsiová usúdila, že jej deti MÔŽE pohľad na taliansky kríž rušiť. A preto MUSÍ byť odstránený. Talianska škola aj talianske súdy ju, pochopiteľne, odbili. Po ôsmich rokoch sporov ju nakoniec podržala Rada Európy. A jej súd v Štrasburgu (je to ten istý súd, čo minulý rok potešil Ivana Lexu). Členským štátom Rady Európy tým sudcovia nepriamo odporučili, aby zakázali kríže v školách. Inak im hrozia pokuty. Sudcovia vypočítali, že pohľad na kríž spôsobuje „obeti“ (vlastne jej matke) ujmu 5-tisíc eur...

Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva je choré. Kríž predsa nie je len symbol kresťanskej viery. Kríž je aj pre neveriacich symbol európskej histórie, tradície, kultúry. A európskej identity. Spoločnosť (škola, mesto, štát) má právo ctíť a chrániť svoju identitu. Do sporov o to, kde sa končia práva spoločenstva a kde sa začínajú práva „rozrušeného“ jednotlivca, by mal Štrasburg zasahovať len vo výnimočných prípadoch. A hlavne nie absurdne.

Ak by sme rozhodnutie Štrasburgu dotiahli do dôsledkov, štát by mal spoločnosti nanútiť nielen zákaz krížov v školách, ale aj zrušenie voľných dní počas Vianoc a Veľkej noci. Pretože pani Lautsiová by jedného dňa mohlo rozrušiť, že štát podporuje zvyky a sviatky, „ktoré je určite možné spojiť s katolicizmom“ (citát zo zdôvodnenia súdneho rozhodnutia).

Mimochodom, z vytrvalého boja pani Lautsiovej a z absurdného jednomyseľného (!) rozhodnutia sudcov v Štrasburgu cítiť podobný misionársky fanatizmus, akým trpela stredo-

veká cirkev. S tým rozdielom, že ich fanatizmus je bezduchý.

„Sudcovia vypočítali, že pohľad na kríž spôsobuje obeti ujmu 5-tisíc eur.“ **Dag Daniš, PRAVDA, 10.12.2009**

Omšové je prírodné

Výrobca sľubuje, že splní postup

Do zlatého kalicha sa môže dostať len omšové víno. Objednáva si ho Spolok svätého Vojtecha u výrobcov, ktorí zložia sľub, že pracujú podľa špeciálnych postupov.

„Máme dvoch slovenských a dvoch zahraničných výrobcov. Kňazi si môžu vybrať víno z Talianska, Moravy, našej malokarpatskej a tokajskej oblasti,“ povedal Vendelín Pleva, riaditeľ Spolku svätého Vojtecha v Trnave.

Nápoj kráľov ošetrujú výrobcovia prírodne, nepridávajú doň cukor ani chemikálie.

Tak to stanovuje cirkevný zákon. Spolok ročne objednáva asi 25-tisíc litrov a dováža ich do farností.

Môže si ho však kúpiť hocikto.

„Často ho v predajniach spolku vyhľadávajú cukrovkári, lebo neobsahuje repný cukor,“ dodáva riaditeľ. Omšové má aj prijateľnú cenu. **(bej)**

Plus jeden deň, 9.12.2009

Pápežov atentátnik chce krst vo Vatikáne

Atentátnika na pápeža Jána Pavla II. prepustia na budúci mesiac z tureckého väzenia. Moslim Ali Agca plánuje, že sa dá pokrstiť, chce sa modliť na pápežovom hrobe, presťahovať sa do Talianska alebo Poľska, kde sa pápež, ktorého postrelil, narodil.

Agca už stihol aj uzavrieť zmluvu na napísanie svojej autobiografie. Denník Times napísal, že s americkou televíziou sa dohodol na interview, za ktoré zinkasuje dva milióny dolárov.

„Keď ma prepustia, chcem sa dať pokrstiť. Chcem to urobiť pred očami médií z celého sveta. Vo Vatikáne, na Námestí svätého Petra, kde som zasiahol pápeža Wojtylu,“ povedal ešte v máji Agca. Jána Pavla II. sa pokúsil zabiť v máji 1981. Niekoľkokrát naňho vystrelil, pričom mu vážne poranil brucho.

Plánoval ešte odpáliť bombu, aby spôsobil paniku, ktorá by mu umožnila utiecť. Už to nestihol, lebo ho zadržali.

Pápež mu odpustil

Pápež atentát prežil, Agcovi vo väzení osobne odpustil a tiež požiadal vtedajšieho talianskeho prezidenta Carla Azgelia Ciampiho, aby Turka omilostil. Pred deviatimi rokmi ho deportovali do Turecka, kde ho okamžite

uväznili za vraždu novinára z ľavicového denníka Milliyet. Agca ho zabil ešte na konci 70. rokov, ale utiekol z väzenia. Teraz si dokončuje trest.

Ruský žoldnier?

Päťdesiatjedenročný Turek sa od mladosti pohyboval na hrane. Začínal ako drobný kriminálnik, potom sa dal na pašeráctvo medzi Tureckom a Bulharskom. Vraj ho vycvičili palestínski teroristi, ale potom sa pridral k tureckej ultrapravicovej teroristickej skupine Šedí vlci. Skupinu na špinavú robotu údajne najímala bulharská tajná služba. Tá mala na želanie Moskvy pripraviť atentát na pápeža.

Papalášom v Moskve sa totiž nepáčili jasné antikomunistické postoje charizmatického pápeža z Poľska. Všetko v čase, keď poľských komunistov trápila Solidarita. Agcu si ako atentátnika mali vytypovať ešte predtým, ako zabil novinára, a cez sympatizantov v tureckej bezpečnosti mu mali pomôcť z väzenia.

Agca najprv vyšetrovateľom priznal bulharskú stopu, neskôr výpoveď stiahol. Jeho vyšetrovateľ tvrdil, že Agca klamal a zavádzal. Bulharskú stopu mali potvrdiť aj dokumenty Stasi. **Jana Shemesh, SME, 9.12.2009**

Trochu krutá rozprávka o Lurdoch

Film režisérky Jessicy Hausner rozpitváva ľudskú vieru - a robí to bez anestézy

Ak radi chodíte do Rakúska, po tomto filme tam už možno nepôjdete. To povedal Matthieu Darras, nový umelecký riaditeľ Medzinárodného filmového festivalu Bratislava, keď uvádzal film Lourdes.

Bratislava. Rakúska režisérka Jessica Hausner nakrútila film o božích zázrakoch-nezázrakoch a o tom, kam sa podeje človek zahnaný osudom do kúta.

Zaoberať sa zázrakmi - už to je zázrak. Zaváňa to totiž pálením si prstov. Rizikom, že vás odsúdia veriaci v zázraky rovnako ako neveriaci. Pretože jedni aj druhí môžu mať spoločnú vlastnosť - zaslepenú vieru vo vlastné presvedčenie.

Ako duševný chirurg

Rakúska režisérka Jessica Hausner toto všetko riskovala a nakrútila film Lourdes o známom francúzskom pútnickom mieste, kde sa podľa tradície zjavovala Panna Mária a kde na znamenie pravosti zjavenia vytryskol liečivý prameň. Lenže -čo ak sa niekto uzdraví len tak napoly alebo len na chvíľu? Je vážne Boh taký krutý?

Fenoménom zázračného uzdravenia sa 37-ročná Jessica Hausner vo svojom treťom filme zaoberá ako šikovný duševný chirurg. Zvolila si svojský prístup, nie úplne nový, ale dosť dobrý na to, aby jej umožňoval klásť otázky zo širšieho uhla pohľadu.

A zaujala. Z Benátok si odniesla medzinárodnú cenu kritikov FI-

PRESCI za najlepší film v hlavnej súťaži a pribúdajú ďalšie. Na prelome novembra a decembra sa premietal aj na medzinárodnom filmovom festivale Bratislava.

Jessica pre médiá priznala, že film bol chvíľami silnejší ako ona sama. Občas sa vyvíjal mimo jej predstáv. Zvlášť, keď musela veci v Lurdoch brať tak, ako sa dejú, že k nevysvetliteľným vyliečeniam naozaj dochádza. Takisto ako k tým dočasným.

S Bohom nehandlujte

Svoju hlavnú hrdinku režisérka vôbec nešetrla a keď sme pri tom, ani diváka. Christine (hrá ju francúzska herečka Sylvie Testud) je pripútaná na invalidný vozík. Nedokáže sa sama ani najesť, je úplne odkázaná na pomoc iných. Vo svojej osamotenosti sa vyberie na púť do Lúrd, kde sa jedného rána prebudí vyliečená. A teda výnimočná. Ale len na tých niekoľko hodín, kým chodí.

Jessica je krutou rozprávačkou a jej film krutou rozprávkou. Ľudskú vieru rozpitváva bez anestézie. Aj „zázračne uzdravení“ sú napokon ukrižovaní pri navrátenou chorobou, lebo božie cesty sú nevyspytateľné.

Život sa tak či tak vždy znovu ubera k svojmu koncu, uzdravenie tela preto nie je také dôležité. A už vôbec sa nedá u Boha „vyhandlovať“.

Ada Jung, SME, 11.12.2009

Jessica Hausner pre médiá priznala, že film Lourdes bol chvíľami silnejší ako ona sama. Občas sa vyvíjal mimo jej predstáv.

Kňazi zneužívali deti

Obvineniam čelia nemeckí a írski duchovní. Cirkev opäť čelí pedofilným škandálom. Pre detské porno vyšetroje duchovného nemecká polícia, Íri zase idú na koberček do Vatikánu.

Hamburská prokuratúra vyšetroje evanjelického luteránskeho pastora Watera S. (46). Pri razii s krycím názvom Les duchov, pri ktorej rozložila sieť pedofilov, v jeho počítači našla detskú pornografiu. Podozrivý je aj zo zneužívania detí.

Veriaci z hamburskej štvrte Rahlstedt zostali šokovaní. Duchovného poznali ako „extrémne usilovného“ dobráka. Cirkev sa k vyšetrovaniu ne-

vyjadruje. Oficiálne uvádza, že „musel odísť zo zdravotných dôvodov“.

Vysvetľovať musia i predstavitelia rímskokatolíckej cirkvi v Írsku. Podľa médií dublinská diecéza kňazov podozrivých zo sexuálneho obťažovania detí jednoducho preložila na iné pôsobisko.

Naznačuje to vyšetrovacía správa o 46 takýchto prípadoch v rokoch 1975 a 2004.

Pápež Benedikt XVI. si preto pozval kardinála a dublinského arcibiskupa. Už zajtra ho majú osobne informovať, ako sa diecéza s obvineniami vyrovnala. **(Iz), Plus jeden deň, 10.12.2009**

Iba boj za kríže dokáže spojiť rozdelený parlament

Rozsudok európskeho súdu o krížoch v Taliansku k nám zatiaľ nesiahla. Poslanci aj tak bránia krajinu. Slovenský parlament bude viesť „svätú“ verbálnu vojnu s Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Nesúhlasí s tým, že umiestňovanie krížov v školách v Taliansku je porušením práva rodičov vychovávať deti podľa vlastného presvedčenia. Parlament včera veľkou väčšinou hlasov prijal vyhlásenie, že toto rozhodnutie európskeho súdu „je v rozpore s kultúrnym dedičstvom a kresťanskou históriou Európy“. Vyhlásenie, ktoré sformulovali poslanci z KDĽ, však nemá praktický účinok.

Predseda poslaneckého klubu KDĽ Pavol Hrušovský potvrdil, že vyhlásenie má len deklaratívny charakter. Považuje ho však za „silný prejav postoja“.

Vládnej koalícii tentoraz neprekážalo, že návrh predložil opozičný poslanec Martin Fronc z KDĽ. Hlasovali zaň všetky parlamentné subjekty, iba 20 poslancov zo Smeru sa zdržalo. Opozícii pritom žiadne návrhy parlamentom neprechádzajú.

Katarína Tóthová z HZDS tvrdí, že vyhlásenie má „morálno-politický“ význam. „Pokiaľ aj iné štáty prijímajú takéto stanovisko, tak bude jednoznačné, čo si únia o takomto rozhodovaní súdu myslí.“

Slovenskí politici sa obávajú, že toto rozhodnutie sa môže premietnuť do legislatívy Európskej únie. Niektorí z tých, čo v apríli 2008 hlasovali za Lisabonskú zmluvu, dnes priznávajú, že únia nemôže obhajovať individuálne ani kolektívne práva krajín pred súdom v Štrasburgu.

„Politicky je neúnosné a škodlivé, aby práva európskeho súdu boli nadradené nad práva Európskej únie,“ povedala podpredsedníčka SNS Anna Belousovová.

Ústavný právnik Radoslav Procházka hovorí, že z rozsudku sa vyvodzujú širšie dôsledky, než je nevyhnutné. „Súd sa vyslovil proti krížom vo verejných školách práve a len v prípade, že rodičia nemajú reálnu možnosť dať dieťa do inej školy. Nepredpokladám, že by sa našiel na Slovensku rodič, ktorý by bol schopný preukázať rovnaké okolnosti, aké viedli Štrasburg k jeho rozhodnutiu.“

**Jozef Čavojec
SME, 11.12.2009**